

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/69/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7818203292
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ludvika Bodnárová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7818203292.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ludviky Bodnárovej a členov senátu JUDr. Moniky Géciovej, PhD. a Mgr. Miloša Greguša v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého O. P. R. nar. X.X.XXXX zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Rožňave dieťaťa rodičov M. O. nar. XX.XX.XXXX bývajúcej v Q. na G. č. XX toho času R. XXX N. a P. R. nar. XX.XX.XXXX bývajúceho v F. XXX U., U. republika na návrh starej matky M. O. nar. XX.XX.XXXX bývajúcej v Q. na Edelényskej č. XX zastúpenej splnomocneným zástupcom P. N. H. nar. XX.X.XXXX bývajúceho na N. XX v Q. za účasti prastarých rodičov Z. O. nar. X.X.XXXX a A. Z. O. nar. XX.X.XXXX obidvaja bytom H. ulica XXX N. v konaní o zmenu úpravy styku o odvolaní navrhovateľky starej matky proti rozsudku Okresného súdu Rožňava č.k. 7P 227/2018-117 z 28.11.2019 takto

rozhodol:

Mení rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o úprave styku starej matky s maloletým dieťaťom O. P. R. nar. X.X.XXXX tak, že stará matka M. O. nar. XX.XX.XXXX je oprávnená s maloletým sa stýkať:

- dva po sebe nasledujúce víkendy v čase od 6-teho dňa v mesiaci do 20-teho dňa v mesiaci v roku počas jej pobytu na Slovensku tak, že prvý víkend v čase od soboty 10:00 hod. do nedele 16:00 hod. a druhý víkend v sobotu od 9:00 hod. do 18:00 hod.

Prastarí rodičia sú povinní maloleté dieťa O. P. R. na styk riadne a včas pripraviť v čase určenom a stará matka je oprávnená a povinná dieťa pripraviť a odovzdať v čase určenom pred bytom prastarých rodičov.

Vo zvyšnej časti návrh zamietla.

Tým mení rozsudok Okresného súdu Rožňava č.k. 5P 32/2016-52 zo dňa 19.1.2017.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie upravil styk navrhovateľky starej matky maloletého dieťaťa M. O. nar. XX.XX.XXXX s maloletým O. P. R. nar. X.X.XXXX tak, že stará matka sa bude môcť s maloletým stýkať dva po sebe nasledujúce víkendy v mesiaci v čase svojho pracovného voľna vždy v sobotu od 9:00 hod. do 18:00 hod. s tým, že stanovený čas o 9:00 hod. si maloletého prevezme od prastarých rodičov pred ich bytom a o 18:00 hod. prastarým rodičom maloletého na tom istom mieste odovzdá. Prastarí rodičia JUDr. Z. O. nar. XX.X.XXXX a Z. O.ová nar. X.X.XXXX sú povinní maloletého na styk so starou matkou riadne pripraviť a prevziať ho od starej matky v stanovený čas na stanovenom mieste. Súd návrh starej matky v ostatnej časti zamietol. Súd zaviazal starú matku M. O.ová nar. 23.12.1962 uhradiť polovicu nákladov znaleckého dokazovania vo výške 251,68 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku na účet súdu a druhú polovicu nákladov bude hradiť štát. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie stará matka M. O.ová, navrhovateľka v danom konaní, s odôvodnením, že maloletý sám sa dožaduje toho, aby bol so starou matkou a súčasne aj s matkou, ktorá v tom čase sa prevažne nachádza v domácnosti starej matky dlhšie časové obdobie a aby mohol v ich domácnosti aj prespať. Uviedla, že v prípade, že by si maloletý odmietal s nimi tráviť viac času, tak by jeho želaniam vyhovel a nepodávala by žiadosť o úpravu styku.

3. K odvolaniu starej matky sa písomne vyjadrili prastarí rodičia maloletého dieťaťa Z. O.ová a JUDr. Z. O.. Uviedli, že nesúhlasia s odvolaním navrhovateľky a žiadali, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdil. Vyslovili presvedčenie, že súd prvej inštancie rozhodol predovšetkým v prospech maloletého dieťaťa a v súlade s príslušnými ustanoveniami Zákona o rodine.

4. K odvolaniu prastarých rodičov sa písomne vyjadrila navrhovateľka. Uviedla, že maloletý O. sa sám domáha toho, aby mohol v ich domácnosti aj prespávať a preto nechápe postoj jeho náhradných rodičov, že mu v tomto jeho prianiu bránia. Uviedla, že starí rodičia prechovávajú nenávisť voči vlastnej vnučke, matke maloletého a bránia jej v styku s vlastným synom. Pri pokuse o návštevu o maloletého dieťaťa bola mnohokrát verbálne napadnutá v prítomnosti syna a pri poslednom pokuse bola dokonca napadnutá aj fyzicky svojim vlastným otcom, ktorý je synom prastarých rodičov.

5. K odvolaniu prastarých rodičov sa písomne vyjadrila aj matka maloletého dieťaťa. Navrhla, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie a rozšíril styk maloletého so starou matkou s odôvodnením, že v tom čase má aj ona možnosť tráviť čas s maloletým dieťaťom.

6. Kolízny opatrovník vo svojom písomnom vyjadrení navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť.

7. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

8. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

10. Podľa čl. 5 základných zásad Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä:

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie, rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

11. Podľa § 25 ods. 5 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami.

12. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 65 a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 388 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správneho znenia Zákona o rodine, zákonne rozhodol, prihliadol na všetky podstatné skutočnosti, ktoré vyšli v konaní najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania,

avšak napriek dostatočne vykonanému dokazovaniu sa odvolací súd nestotožnil s rozsahom úpravy styku tak, ako to rozhodol súd prvej inštancie. Vzhľadom na uvedené zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti o úprave styku starej matky s maloletým dieťaťom. Pri tomto rozhodnutí odvolací súd vychádzal predovšetkým z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie, oboznámil sa s celým obsahom spisu, vyjadrením prastarých rodičov, starých rodičov ako aj matky maloletého dieťaťa a so závermi znaleckého posudku, ktorý vykonala súdna znalkyňa Mgr. F. F.. Po oboznámení sa s obsahom spisu odvolací súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Rožňava sp. zn. 5P 17/2016-41 právoplatným dňa 27.5.2016 bol maloletý O. P. zverený do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti prastarých rodičov Z. O. nar. X.X.XXXX a JUDr. Z.a O.a nar. XX.X.XXXX obidvaja trvale bytom H.. XXX N.. Rodičia boli zaviazaní prispievať na výživu maloletého dieťaťa tak, že matka M. O.ová sumou vo výške minimálneho výživného a otec 40 Eur mesačne do rúk prastarých rodičov.

13. Rozsudkom Okresného súdu Rožňava sp. zn. 5P 32/2016 právoplatným dňa 9.3.2017 bol upravený styk starej matky M. O. s maloletým dieťaťom tak, že bola oprávnená stretávať sa s maloletým v čase od 15-teho do 28-ho dňa každého mesiaca, a to v stredu a v nedeľu každý týždeň v čase od 9:00 do 12:00 hod.. Matka maloletého dieťaťa v roku 2017 podala návrh na súd o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a zverenie maloletého dieťaťa do jej osobnej starostlivosti, avšak tento návrh vzala späť v celom rozsahu a žiadala konanie zastaviť. Zo správy kolízneho opatrovníka vyplynulo, že prastarí rodičia sa o maloleté dieťa starajú zodpovedne a predovšetkým sa ujali výchovy maloletého dieťaťa v čase, keď matka maloletého dieťaťa, ich vnučka, nebola schopná vzhľadom k svojmu zdravotnému stavu sa o maloleté dieťa starať a stará matka o zverenie neprejavila v tom čase záujem. Posledná úprava styku starej matky s maloletým bola upravená v čase, keď maloletý ešte nenavštevoval predškolské zariadenie a preto styk bol prispôsobený tomuto stavu. Stará matka podala návrh o zmenu úpravy, o rozšírenie styku s tým, že maloletý prejavuje záujem stretávať sa aj so starou matkou, pričom v tomto čase sa nepravidelne stretáva aj so svojou matkou. Stará matka žije so svojím druhom, ktorý takisto sa vie o maloletého zodpovedne postarať. Kolízny opatrovník vyjadril názor, že by bolo v prospech maloletého dieťaťa, aby trávil viac času so starou matkou a jej druhom. V tejto súvislosti zdôraznil, že aj druh matky má s maloletým vytvorený veľmi dobrý vzťah. Navyše má možnosť maloletý sa stretávať v čase svojho pobytu u starej matky aj so svojou matkou. Vo svojej správe zo dňa 13.3.2019 navrhol rozšíriť styk maloletého so starou matkou na základe vykonaného dokazovania súdom.

14. Odvolací súd sa oboznámil aj s obsahom znaleckého posudku vypracovaného súdnou znalkyňou Mgr. F. F., ktorá na základe psychologického vyšetrenia zúčastnených účastníkov konania uviedla, že z hľadiska psychologického nie je problém v tom, aby sa dieťa stretávalo aj so starou matkou a matkou a tiež so svojím otcom. Uviedla, že problémy predmetnej rodiny sú predovšetkým morálne, vyplývajúce z udalostí, ktoré nastali v čase, kedy matka maloletého dieťaťa nebola schopná sa zo zdravotných dôvodov o maloleté dieťa postarať.

15. Na základe uvedeného odvolací súd dospel k rovnakému záveru, ako súd prvej inštancie, že v danom prípade je zmena rozsudku, ktorým posledný raz bol upravený styk maloletého so starou matkou dôvodný, avšak dospel k inému záveru o úprave styku vychádzajúc z vykonaného dokazovania ako súd prvej inštancie. Vyslovuje presvedčenie, že samotný styk so starou matkou ale aj s matkou, ktorá je v tomto čase tiež pri styku prítomná, nie je proti záujmom maloletého dieťaťa, pretože je v záujme maloletého, aby nadviazovalo čím viac citových väzieb v rámci svojej rodiny, kedy sa rozvinie jeho emocionálna a sociálna stránka. Maloleté dieťa od poslednej úpravy styku so starou matkou je staršie, začalo navštevovať základnú školu, začalo bližšie spoznávať svojich príbuzných a je predovšetkým v záujme dieťaťa, aby si okruh svojej rodiny rozširovalo a nadväzoval citové vzťahy viac, ako doteraz s prihliadnutím aj k jeho veku, kedy rodinné väzby vníma výraznejšie, ako v čase poslednej úpravy. Vykonaným dokazovaním neboli zistené žiadne negatívne vplyvy zo strany starej matky, prípadne matky, ktorá je väčšinou pri styku prítomná ani zo strany druhu starej matky, ktorý tak, ako samotný prastarí rodičia uviedli, že sa o dieťa v čase neprítomnosti starej matky vie veľmi dobre postarať a má k nemu dobrý vzťah. Aj maloleté dieťa tak, ako to vyplýva z vykonaného dokazovania je naklonené styku so svojou starou matkou a odvolací súd nedospel k žiadnym pochybnostiam týkajúcich sa starostlivosti o maloleté dieťa v čase pobytu u starej matky. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že aj s prihliadnutím na vek prastarých rodičov je žiaduce, aby dieťa nadviazalo bližšie kontakty s ostatnou rodinou a aby v čase, keď by to bolo nutné, mohla táto rodina vypomôcť pri výchove prastarým rodičom, pričom citová väzba medzi nimi a maloletým dieťaťom už bude na základe rozšíreného styku dostatočná na to, aby sa vedeli postarať o dieťa v prípade nutnosti aj dlhodobejšie.

16. Na základe uvedeného odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a rozšíril úpravu styku starej matky tak, že bude oprávnená sa sťaťkať s maloletým dieťaťom dva po sebe nasledujúce víkendy v roku v čase od šiesteho dňa v mesiaci do 20-teho dňa v mesiaci v čase svojho pobytu na Slovensku tak, že prvý víkend v čase od soboty 10:00 hod. do nedele 10:00 a druhý víkend v čase od soboty 9:00 hod. do 18:00 hod.. Týmto spôsobom maloleté dieťa postupne nadobudne väčšiu citovú väzbu tak na starú matku jej druha ale predovšetkým aj na matku, ktorá sa v tom čase prevažne zdržiava v domácnosti starej matky, t.j. svojej matky a ktorá tak, ako to vyplýva z doteraz vykonaného dokazovania podstúpila protidrogové a protialkoholické liečenie, jej zdravotný stav umožňuje poskytnúť väčšiu starostlivosť o maloletého a preto aj z tohto hľadiska považoval odvolací súd styk dieťaťa so starou matkou za potrebné rozšíriť. Z uvedených dôvodov odvolací súd podľa ust. § 388 CSP zmenil napadnuté rozhodnutie tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

17. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 3 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).